

ΠΕΡΙ ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΑΣ.

ΟΠΟΤΑΝ μετὰ προσοχῆς κυττάζωμεν ὁλόγυρά μας, εὐρίσκομεν πάμπολλα, διὰ τὰ ὁποῖα νὰ θαυμάζωμεν τὴν σοφίαν καὶ ἀγαθότητα τοῦ Δημιουργοῦ. Ἀλλ' ἐξ αὐτῶν τινὰ μὲν δυσκόλως ἐννοοῦνται χωρὶς πολυχρόνιον σπουδὴν· ἄλλα δὲ τόσον ἀδιακόπως εὐρίσκονται πρὸ ὀφθαλμῶν μας, ὥστε μὴ μὲν ποτὲ τὰ διαλογιζόμεθα. Τοῦτο ἐξαιρέτως ἀληθεύει ὡς πρὸς τὸν ἀέρα. Μυριάδες μυριάδων κατὰ στιγμὴν εὐεργετοῦνται ὑπὸ τοῦ στοιχείου τούτου, καὶ ὅμως ἀγνοοῦν, ἢ μᾶλλον δὲν σκέπτονται, μ' ὁποῖον θαυμάσιον τρόπον χορηγεῖ τοσαύτας ὠφελείας πρᾶγμα οὕτω ἀπλοῦν, ὡς ὁ ἀήρ.

Ὁ ἀήρ, ὁ περικυκλῶν τὴν γῆν ὅλην ὡς ἐλαφρὸν λεπτὸν σκεπασμα, σύγκειται ἀπὸ τινος ἀεροειδῆς οὐσίας, ἥτοι ἀερίου, πάντῃ διαφόρων ιδιοτήτων. Ἐν ἀπὸ ταῦτα χρειάζεται εἰς διατήρησιν ζωικῆς ὑπάρξεως· ἂν στερηθῇ αὐτοῦ ὁ ἀήρ, ἐποθνήσκει πάραυτα ὁποιοῦνδήποτε ζῶον. Ἄλλο δὲ εἶναι μὲν, ἀπ' αὐτοῦ, καταστρεπτικὸν ζωικῆς ὑπάρξεως, ἀλλ' ἀπαιτεῖται διὰ τὴν τῶν φυτῶν ὑπαρξιν. Οὕτω, χωρὶς τὴν ἀτμοσφαῖραν, δὲν ἡμπόρει οὔτε ζῶον οὔτε φυτὸν νὰ ὑπάρξῃ. Ἀκόμη δὲ καὶ σημαντικὴ τις μεταβολὴ ὡς πρὸς τὴν ἐλαφρότητα ἢ βαρύτητα τοῦ ἀέρος ἤθελεν ἐπιφέρειν θάνατον εἰς τὰ ζῶα. Ὅσοι ἀνάβαινουν εἰς ὑψηλότερα ὄρη, καὶ φθάνουν οὕτω εἰς τὰ πλεον ὑψηλὰ καὶ πλεον λεπτὰ μέρη τῆς ἀτμοσφαίρας, ἀναπνεοῦν μὲ δυσκολίαν, χάσκουσιν βάρη, ἢ καὶ νὰ κύψωσι, καὶ κάποτε ἀναγκάζει αὐτοὺς νὰ καταβῶσιν ὁ κίνδυνος μὴ διὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῆς ἐξωτερικῆς θλίψεως τοῦ ἀέρος πᾶσιν αἱματῶδες τι ἀγγεῖον· ἐκ τοῦ ἄλλου μέρους, ὅσοι καταβαίνουν μέσα εἰς καταβυθιστικούς κώδωνας, καὶ ἀναπνεοῦν ἀέρα, εἰς στενὸν διάστημα συντεθλιμμένον ἀπὸ τὸ ἄνωθεν αὐτῶν ὕδωρ, ἐνοχλοῦνται ὅχι ὀλιγώτερον. Ἰδὲ λοιπὸν ἐνταῦθα αἷτια νὰ εὐγνωμονῶμεν εἰς τὴν Πρόνοιαν, ἥτις ἐκανόνισε καὶ τὴν φύσιν καὶ τὸ βάρος τῆς ἀτμοσφαίρας, ὥστε ν' ἀρμόξῃ εἰς τὴν σωματικὴν σύστασιν τῶν πλασμάτων, τὰ ὁποῖα ἐμόρφωσε διὰ νὰ ζῶσι μέσα εἰς αὐτήν.

Δευτέραν ὠφελιμωτάτην ιδιότητα ἔχει ὁ ἀήρ ὅτι διακομίζει ἤχους, ὅχι μόνον ἀγροίκως πως, κάμων ἡμᾶς ν' ἀκούωμεν τρανοὺς θορύβους ἢ σιγανούς γογγυσμούς, ἀλλὰ παριστάνων κατ' ἀκριβείαν τὰς λεπτοτάτας τῆς φωνῆς κάμψεις, αἷτινες συνιστοῦν τὴν ὁμιλίαν. Ἐὰν διὰ τῆς πνευματικῆς ἀντλίας, —μηχανῆς, μὲ τὴν ὁποίαν ἐξάγεται ὁ ἀήρ, —ἐκβάλλωμεν τὸν ἀέρα ἀπὸ μέγα ὑάλινον δοχεῖον, καὶ κρεμάσωμεν εἰς αὐτὸ κωδῶ-

νιον, δὲν παράγεται ἡχός τις, ὅσον καὶ ἂν κτυπῶμεν τὸ κρόταλον ἐπάνω εἰς τὸ κωδώνιον. Ὁ ἡχός, τῷ ὄντι, εἶναι κυματισμὸς τοῦ ἀέρος, μεταφερόμενος ἀπὸ τόπου εἰς τόπον· κινεῖται δὲ βραδύτερον τοῦ φωτός, ὡς παρατηροῦμεν εἰς κανονοβολισμούς. Ἡ ἀναλαμπὴ βλέπεται στιγμὰς τινὰς πρὶν ἀκουσθῇ ὁ κρότος.

Ὁ ἀήρ λοιπὸν, τὸν ὁποῖον ἀναπνεοῦμεν, εἶναι προσφρεστάτος νὰ διακομίσῃ τοιοῦτους ἤχους, ὁποῖους δύναται νὰ παράγῃ μὲν αἱ φωναὶ μας, ν' ἀκούωσι δὲ τὰ ὦτά μας. Τοῦτο δὲ ὁποιοσδήποτε ἀήρ δὲν ἐμπορεῖ νὰ τὸ κάμῃ. Ἐὰν γεμίσῃ τις τὰ πνευμονία του ἀναπνεῶν ἀερίᾳ τινι, διὰ χημικῶν μέσων παραγόμενα, μὴ μὲν ἐμποροῦν ν' ἀκουσθῶσιν οἱ τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἤχοι. Ἀναμφιβόλως δὲ ἤθελεν εἶσθαι πολὺ μᾶλλον ἐπαισθητὴ αὕτη ἢ διαφορὰ, ἐὰν καὶ τὰ ὦτά του ἦσαν περικυκλωμένα ἀπὸ τοιοῦτον ἐλαστικὸν ἔνυστον, ἀντὶ κοινοῦ ἀέρος.

Χωρὶς τὸν ἀέρα, ἤθελαμεν εἶσθαι καταδικασμένοι εἰς ἄκραν σιωπὴν· ἂν ὁ ἀήρ ἦτο πολὺ διάφορος ἀπ' ὅ,τι τῶρα εἶναι, οὐδέποτε ἤθελαμεν συνομιλήσειν. Οὐδεμία γλῶσσα, οὐδεὶς λόγος προφορικὸς, ἤθελε ποτὲ ὑπάρξειν. Χωρὶς δὲ λόγον, ὁποῖα ἤθελεν εἶσθαι τῆς ἀνθρωπότητος ἡ κατάστασις;

Ὁ ἀήρ ἔχει ἐπιφρόνην οὐσιωδεστάτην καὶ εἰς μίαν ἄλλην ἀπὸ τὰς αἰσθήσεις μας, τὴν ὄρασιν. Μόνον καὶ μόνον διὰ τὴν ἐνέργειαν τῆς ἀτμοσφαίρας γίνεται ἡ ἀπὸ ἡμέρας εἰς νύκτα μεταβολὴ τόσον βαθυμετῶν, ἢ μᾶλλον τόσον ἀνεπαισθήτως, ὥστε δὲν προξενεῖται εἰς τοὺς ὀφθαλμούς κάμμία ἐνόχλησις. Ἐὰν εἶχαμεν ὀλίγην ἢ οὐδεμίαν ἀτμοσφαῖραν, ἢ ἀνατολὴ τοῦ ἡλίου ἤθελε προξενεῖν αἰφνίδιον μεταβολὴν ἀπὸ σκότος παντελὲς εἰς τὸ φῶς τῆς λαμπροτάτης μεσημβρίας· εἰς δὲ τὴν δύσιν, ἤθελαμεν πάλιν ἐξαίφνης ἀφίνεσθαι εἰς σκότος. Περισσότερον εἶναι νὰ εἴπω μὲ πόσα κάλλη συνοδεύεται τῶρα ἡ ἀγαθοποιὸς αὕτη μεταβολή. Τὰ χρυσοπόρφυρα χρώματα, ὅσα κοσμοῦν τοὺς οὐρανοὺς εἰς τὴν ἀνατολὴν καὶ δύσιν τοῦ ἡλίου, αἱ χίλια λαμπραὶ βαφαὶ, εἰς τὰς ὁποίας βυθίζονται τὰ νέφη, χρεωστοῦνται ὅλα εἰς τὴν ἀτμοσφαῖραν.

Καὶ καθ' ὅλην δὲ τὴν ἡμέραν ἐνεργεῖ ἐπὶ τῆς ὁράσεώς μας ὁ ἀήρ, —ἐνέργειαν πολὺ ὀλιγώτερον ἐγνωσμένην. Μόνον διὰ τὴν μεσολάβησιν τῆς ἀτμοσφαίρας ἐμποροῦμεν νὰ βλέπωμεν ἀντικείμενα, εἰς ὁποιοῦνδήποτε μέρος τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἂν εὐρίσκειται ὁ ἥλιος. Πᾶν ὅ,τι βλέπομεν καθίσταται ὁρατὸν διὰ τοῦ φωτός, τὸ ὁποῖον ἀντανάκλᾳ, ἢ τὸ ὁποῖον ἀφίνει νὰ περνᾷ διὰ μέσου του· —ἐκτὸς μόνον ἐὰν φαίνεται ἀμαυρὸς πως, διακόπτον τὸ ἄλλαχόθεν ἐρχόμενον φῶς. Ἀλλ'

ὁ ἄνθρωπος ἀντανακλᾷ φῶς κατὰ πᾶσαν διεύθυνσιν, ὥστε φῶς τι πίπτει πάντοτε εἰς τὸ μέρος ἐκεῖνο παντός ἀντικειμένου, τὸ ὁποῖον ἄλλως ἤθελεν εἶσθαι σκοτεινόν, καὶ οὕτω κάμνει αὐτὸ νὰ βλέπεται. Δυσκολώτατα ἐμποροῦμεν νὰ φαντασθῶμεν τίνι τρόπῳ ἤθελαν φαίνεσθαι τὰ πλέον συνήθη ἀντικείμενα, ἐὰν ἦσαν ὁρατὰ ἐκεῖνα μόνον τὰ μέρη αὐτῶν, εἰς τὰ ὁποῖα ἐπιπτεν ἢ τὸ κατευθεῖαν ἐκ τοῦ ἡλίου φῶς, ἢ τὸ ὑπ' ἄλλων μεγάλων ἀντικειμένων ἀντανεκλώμενον. Ἀλλὰ βέβαια ἤθελαν φαίνεσθαι πολὺ διεστραμμένα· καὶ τὰ σχήματά των ἤθελαν πιθανῶς εἶσθαι τόσον παράξενα, ὥστε μύλις ἤθέλαμεν τὰ γνωρίζειν. Περιπλέον, χωρὶς τὴν ἀτμοσφαῖραν, ὅλος ὁ οὐρανὸς, ἐκτὸς τοῦ μέρους ὅπου ἐτύχαινε νὰ εὐρίσκεται ὁ ἥλιος, ἤθελε φαίνεσθαι διόλου σκοτεινός, ἀκόμη καὶ τὸ μεσημέριον. «Ἡ ἀτμοσφαῖρα,» λέγει τις, «αὐξάνει τὴν φωτοβολίαν τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων, καὶ λαμπρύνει τὸ διάστημα, εἰς τὸ ὁποῖον εὐρισκόμεθα.»

Ἐπταί η συνήθεια.

ΠΕΡΙ ΚΑΤΑΚΡΙΣΕΩΣ.

Ἡ ΚΑΤΑΚΡΙΣΙΣ, λέγεις, γίνεται χαλινὸς τῆς ἁμαρτίας, διότι πολλοὶ, φοβούμενοι τοῦ κόσμου τὴν κατηγορίαν, ἐγκρατεῦνται ἀπὸ τῶν πονηρῶν πράξεων· ἢ κατάκρισις συστέλλει τοὺς ἀνθρώπους ἀπὸ τῆς πράξεως τῶν ἁμαρτημάτων, καὶ τοῦτο εἶναι θεάρεστον ἔργον. Ἀλλ' ὁ τοιοῦτος καρπὸς τῆς κατακρίσεώς σου εἶναι δυσώδης καὶ σαπρὸς· πρῶτον μὲν, ἐπειδὴ θέλεις νὰ ἰατρεύῃς τὸ κακὸν διὰ τοῦ κακοῦ· ὅσοι δὲ ποιοῦσι τὰ κακὰ διὰ νὰ προέλθωσιν ἐξ αὐτῶν τὰ ἀγαθὰ, ἐκείνων «τὸ κρίμα ἐνδικόν ἐστι,» λέγει ὁ Θεὸς Ἀπόστολος· δεύτερον δὲ, ἐπειδὴ οὐδὲν ἀγαθὸν προέρχεται ἐκ τῆς κατακρίσεως, διότι ὅστις ἀπέχει ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας ὅχι διὰ τὴν εἰς τὸν Θεὸν ὑπακοήν, ἀλλὰ διὰ τὸν φόβον τῆς κατηγορίας τοῦ κόσμου, ἐκεῖνος εἶναι φιλόδοξος καὶ ματαιόφρων, ἢ δὲ φιλοδοξία καὶ ἡ ματαιοφροσύνη δὲν εἶναι ἀρετὴ, ἀλλὰ κακία. Ἐ, ἔ, ἕως πότε προφασίζόμεθα παραλόγους προφάσεις διὰ τὰς ἁμαρτίας μας;

Τίς παρρησιάζει τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ τὰ ἁμαρτήματα διὰ νὰ πράξῃ ἔργον εὐάρεστον εἰς τὸν Θεόν; Κάνεις. Ὁ κατάλαλος κατακρίνει τὸν πλησίον του, ἄλλοτε μὲν ὑπὸ τοῦ μίσους κινούμενος, ἄλλοτε δὲ ὑπὸ τοῦ φθόνου κυριευόμενος, καὶ ἄλλοτε ὑπὸ τῆς ὑπερηφανείας φυσώμενος· πολλάκις δὲ κατακρίνει διὰ νὰ φανῇ ἀρεστὸς εἰς τοὺς ἐχθροὺς τοῦ κατακρινομένου, ἢ, τέλος πάντων, κατακρίνει ὑπὸ κακῆς συνηθείας ἀνεπαίτητος κινούμενος καὶ ἐφελκόμενος. Συμβαίνει γὰρ τοῦτο εἰς αὐτὸν, ἐπειδὴ ποτὲ δὲν ἐφρόντισε τοῦ ναγαγωγήσῃ τὴν ἑαυτοῦ γλῶσσαν.

Ἀδελφε, ἐὰν ὁ ζῆλος σὲ κινῇ νὰ ἐμποδίσῃς τὴν ἁμαρτίαν, καὶ ἡ ἀγάπη σὲ ἀναγκάσῃ νὰ κάμῃς ἔργον θεάρεστον, ἀκουσε τὴν φωνὴν τοῦ Θεοῦ σου, ὅστις σὲ λέγει, Ὑπαγε καὶ ἔλεγξε αὐτὸν μεταξὺ σοῦ καὶ αὐτοῦ μόνου. Ἀκούεις; ὅχι ἀπόντος ἐκείνου, ἀλλὰ παρόντος, ὅχι εἰς τὰς συναναστροφὰς τῶν φίλων καὶ εἰς τὰς ὁμηγύρεις τῶν ἀνθρώπων, ἀλλὰ μυστικὰ καὶ κρυφίως. Μεταξὺ σοῦ καὶ αὐτοῦ μόνου, ρουθέτησε αὐτὸν, καὶ ἔλεγξε τὴν ἁμαρτίαν αὐτοῦ, μάλιστα ἐὰν ἔχῃς τάξιν προεστῶτος καὶ διδασκάλου, ἐὰν ἔχῃς τὸ δικαίωμα τῆς συγγενείας ἢ τῆς φιλίας. Τοῦτο εἶναι στήθος καὶ ἀγάπη, τοῦτο εὐεργεσία καὶ ἀγαθωσύνη, τοῦτο διόρθωσις τῆς ἁμαρτίας, τοῦτο θυσία εἰς τὸν Θεὸν εὐπρόσδεκτος. Ἀλλ' ὅταν ἀνακρίνῃς τὰ ἔργα τοῦ πλησίον σου, καὶ κακολογῇς καὶ κατακρίνῃς αὐτὸν ἐμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, οὐαὶ εἰς σὲ τότε! τότε ἀρπάζεις τοῦ Θεοῦ τὸ δικαίωμα, καταπατεῖς τῆς δικαιοσύνης τοὺς ὅρους, περιφρονεῖς ὅλην τὴν Εὐαγγελικὴν νομοθεσίαν· ὅθεν γίνεσαι ὑπόδικος αἰωνίου κατακρίσεως.—ΘΕΟΤΟΚΗΣ.

ΓΕΩΛΟΓΙΑ, ΚΑΙ ΑΠΟΚΑΛΥΨΙΣ.

Εἰς τὸν αἰῶνα, Κύριε, ὁ λόγος σου διαμένει ἐν τῇ οὐρανῷ,» ἔλεγεν ὁ γλυκὺς καὶ θεοσεβέστατος ψαλμωδὸς τοῦ Ἰσραὴλ. Πολλοὶ τῶν ἀπίστων ἔτρεφον καὶ τρέφουν ἴσως ἀκόμη τὴν ἐλπίδα, ὅτι ἡ ἐπιστημονικὴ ἔρευνα θέλει ἀνατρέψῃ τὴν ἀλήθειαν τῆς ἐξ Ἀποκαλύψεως θρησκείας. Ἐθάρρουν μάλιστα παραπολὺ, ὅτι ἡ γεωλογία ἤθελε τοὺς χορηγήσῃ ὅπλα κατὰ τῆς Γραφῆς ἀκαταμάχητα· ὅθεν καὶ παρετήρουν τὴν πρόοδον τῆς ἐπιστήμης ταύτης μὲν ἄκραν ἐπιμέλειαν καὶ προσπάθειαν. Ἀλλ' ἡ ἐλπίς των ἐματαιώθη, ἐπειδὴ, ἀντὶ ν' ἀκυρώσῃ τὴν μαρτυρίαν τῆς Γραφῆς ἡ γεωλογία, ἐπεβεβαίωσεν αὐτὴν θαυμασιώτατα, καὶ καθημέραν βεβαιώνει αὐτὴν ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον.

Ἡ γεωλογία διδάσκει ἀναντιρρόητως, ὅτι ὁ κόσμος οὗτος ἔλαβεν ἀρχήν. Ἀπαντες οἱ ὀργανισμοὶ, καὶ εἰς τὴν ἐπιφάνειαν καὶ εἰς τὰ σπλάγχνα τῆς γῆς, ἔγιναν κατὰ σειρὰν ἀνιούσαν, ἀπὸ τοὺς ἥττον εἰς τοὺς μᾶλλον ἐντελεῖς. Ἐὰν ἀκολουθήσωμεν πρὸς τὰ ὀπίσω τὴν τάξιν ταύτην, καταντῶμεν, ἐπὶ τέλους, εἰς ἐποχὴν, ὅτε δὲν ἦσαν ὀργανισμοὶ, καὶ ὅτε ἡ γῆ δὲν ὑπῆρχε. Τὸ συμπέρασμα λοιπὸν, εἰς τὸ ὁποῖον φερόμεθα ὑπὸ τῆς γεωλογίας, εἶναι ὅτι καταρχὰς ἡ γῆ ἐπλάσθη ἐκ τοῦ μηδενός. Τοῦτο μᾶς βεβαιώνει καὶ ἡ Γραφή, «Ἐν ἀρχῇ ἐποίησεν ὁ Θεὸς τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν.» Ἡ ἀθεία ζητεῖ νὰ βεβαιώσῃ τὴν αἰώνιον τοῦ κόσμου ὑπαρξίν· ἀλλ' ἡ γεωλογία ἀναιρεῖ πᾶσαν τοιαύτην ἰδέαν.